

Notulen van de bijeenkomst MANIFEST nieuw vertrouwen

Datum: 25 februari 2020
Tijd: 19.30 tot 21.35 uur
Aanwezig: De heer T. van Eijk (gespreksleider), mevrouw M. Pepping (geen ballen maar bollen, Egmond aan den Hoef), de heer C. Wullems (geen ballen maar bollen, Egmond aan den Hoef), mevrouw R. Koppedraaijer (ontwikkeling watertorenterrein Egmond aan Zee), mevrouw I. Aronds (verontruste bewoners Bergen aan Zee), de heer R. Meijer (Stichting Mooier Bergen), mevrouw M. Naumann (Stichting Mooier Bergen), de heer J. Grondhout (bewonersvereniging Bergen centrum) en de heer E. Veenstra (Delversduin, Egmond aan den Hoef)
Notulen: Mevrouw R. de Jong

OPENING / INLEIDING / DOEL

De heer Van Eijk opent de bijeenkomst en heet de aanwezigen van harte welkom. Voorts wijst hij naar het verslag van de bijeenkomst van 18 december jl. Dit verslag is rondgestuurd en akkoord bevonden door de manifestgroep. Tot slot merkt hij op de input van de manifestgroep te gebruiken om een advies op te stellen voor de gemeenteraad en het college ten aanzien van de wijze waarop de samenleving naar de toekomst toe betrokken kan worden bij de besluitvorming. Het doel van vanavond is het vastleggen van wat er volgens de manifestgroep anders en/of beter gedaan kan worden en op welke wijze.

EERSTE REACTIE MANIFESTGROEP

Mevrouw Naumann geeft aan dat er een vertrouwensbreuk is. De manifestgroep heeft het gevoel dat de raadsleden alleen handelen vanuit het principe van de representatieve democratie. Het feit dat zij het mandaat hebben om de komende vier jaar besluiten te nemen namens de bevolking. Een participatieve democratie werkt anders. Zij vindt dat er sprake is van een interpretatieverschil van het begrip participatie. De heer Van Eijk benadrukt dat zowel de gemeenteraad als het college behoefte heeft om op basis van vertrouwen samen te werken. De gemeenteraad heeft het mandaat om besluiten te nemen, maar ook de behoefte om dit proces met de samenleving te doen op basis van vertrouwen.

De heer Meijer merkt op dat het manifest als handreiking gezien moet worden. Wat moet er volgens de manifestgroep gedaan worden om het vertrouwen terug te winnen. De heer Meijer zet de noodzaak kracht bij en haalt de cijfers van het recente onderzoek van I&O research aan. Dit betreft onder andere het gezamenlijk terugkijken en lering trekken uit de opgedane ervaringen. De manifestgroep wil per project in gesprek gaan met de verantwoordelijke (ambtelijk en bestuurlijk). Mevrouw Naumann vult aan dat het manifest gezien kan worden als een bundeling van mislukte participatie waarvan wij kunnen leren. Mevrouw Koppedraaijer benadrukt het gevoel te hebben weggezet te worden terwijl de manifestgroep alleen goede bedoelingen heeft met de beste wil voor de leefomgeving. De heer Grondhout vult aan dat er niet wordt geluisterd naar de manifestgroep. Sinds het manifest is opgesteld, is men geen stap verder gekomen met de gemeente. Mevrouw Naumann benadrukt dat de manifestgroep het manifest ook heeft aangeboden zodat er een reflecterend gesprek over plaatsvindt in de raad. Als de vertrouwensbreuk niet wordt erkent, komen we geen stap verder. Veel punten uit het manifest worden echter door de gemeente ontkend. De heer Van Eijk wijst op het feit dat als de manifestgroep over dossiers wil praten, de leden zelf de betrokken wethouder(s) dienen aan te spreken.

INPUT MANIFESTGROEP

De heer Meijer wijst op het project De Hallen in Amsterdam. Dit project is na jarenlange strijd alsnog succesvol tot stand gekomen omdat de directe omgeving vooraf is geraadpleegd en de mogelijkheid is gegeven mee te denken. Mevrouw Naumann vult aan dat er bij de projectontwikkeling / planvorming eerst met de directe omgeving gepraat dient te worden. Bewonersgroepen en maatschappelijke organisaties moeten als volwaardige partner gezien worden. Naar haar mening is dit de basis voor goede participatie.

*De heer Van Eijk stelt vast dat de manifestgroep ervoor pleit dat voordat het college een proces tot besluitvorming opstart de directe omgeving wordt gevraagd mee te denken.

Voorts vraagt de heer Van Eijk hoe volgens de manifestgroep de directe omgeving aan de voorkant van een proces tot besluitvorming meegenomen kan worden. Mevrouw Naumann is van mening dat bij grotere vraagstukken niet alleen de direct omwonenden betrokken dienen te worden, maar ook de omgeving eromheen. Hierna wijst zij op de mogelijkheid van een bewonerspanel. Digitalisering maakt veel mogelijk en hier moet over nagedacht worden in het nieuwe participatiebeleid.

*De heer Van Eijk stelt vast dat manifestgroep er voor pleit gebruik te maken van de moderne media in de participatie. Ook geeft de manifestgroep aan dat als de planvorming de directe omgeving raakt, er een betrouwbaar en transparant participatietraject doorlopen moet worden. Het ligt aan het onderwerp hoe groot de te betrekken directe omgeving in deze is. Mevrouw Naumann brengt de inzet van een participatieapp ter sprake. Deze app kan ook gebruikt worden om het bewonerspanel vorm te geven. De heer Veenstra wijst erop dat de verschillende tools aanvullend moeten zijn en dat dat de menselijke touch behouden dient te worden. Ook moet er altijd een toegankelijkheid zijn naar de gemeente.

*De heer Van Eijk stelt vast dat de manifestgroep aanvullend pleit voor het instellen van een bewonerspanel / participatieapp

Mevrouw Naumann merkt op dat er een aparte afdeling moet komen die de participatie onafhankelijk begeleidt en dit mag niet de projectleider zelf zijn om beïnvloeding/ sturing op de uitkomst te voorkomen. Mevrouw Pepping oppert dat er gekeken moet worden naar de rol van de gebiedsregisseurs hierbij. De heer Van Eijk legt uit dat de gebiedsregisseur een intermediair is tussen de organisatie en het gebied en dat dit derhalve wellicht niet wenselijk is. De heer Meijer wijst op het belang van de timing waarop de heer Van Eijk aangeeft reeds te hebben vastgesteld dat de manifestgroep ervoor pleit dat voordat het college een proces tot besluitvorming opstart de directe omgeving wordt gevraagd mee te denken. Mevrouw Aronds benadrukt dat al jaren wordt aangegeven dat de bewonersgroepen mee willen denken en mee willen beslissen over de eigen leefomgeving, dit gebeurt echter nog steeds niet. De heer Grondhout vult aan dat ook in private plannen / particuliere projecten het overleg met de omgeving opgenomen dient te worden. Dit is ook in de geest van de nieuwe omgevingswet. Hij pleit er voor participatie te verankeren in de nieuwe participatieverordening en als eis op te nemen zodat dit effect heeft op de afdwingbaarheid.

*De heer Van Eijk stelt vast dat de manifestgroep ervoor pleit dat ook in private plannen opgenomen wordt dat de directe omgeving voorafgaand aan het proces bevroegd moet worden.

Mevrouw Pepping oppert een concreet stappenplan voor de participatie op te stellen en de heer Van Eijk onderschrijft het belang hiervan. De heer Meijer wijst op de verschillende belangen die er spelen. Participatie lijkt volgens de Manifest Groep op dit moment ondergeschikt te zijn aan de projectbelangen. Mevrouw Naumann merkt op dat Participatie een prominente plek moet krijgen in de omgevingsvisie, zodat het voor elke projectontwikkelaar duidelijk is dat participatie ook een kader is, net als ander beleid. De heer Grondhout vult aan dat elke projectontwikkelaar zijn partitietraject verifieerbaar moet kunnen verantwoorden.

De heer Van Eijk benadrukt in algemene zin dat participatie verankerd moet worden in beleid. Participatie aan de voorkant dient onderdeel te zijn van het planvormingstraject en de gemeenteraad

moet kunnen zien in het besluitvormingstraject wat er wel en niet is gedaan met de inbreng van de betrokkenen / directe omgeving. Mevrouw Koppedraaijer vraagt hoe een en ander gezien moet worden ten aanzien van de voetbalverenigingen. Moeten alle bewoners hierover bevraged worden? De heer Van Eijk legt uit dat dit het debat is dat aangegaan moet worden met de gemeenteraad. Voor het einde van het jaar moet afgesproken zijn hoe er in de toekomst met elkaar omgegaan zal gaan worden en het is aan de gemeenteraad of dit ook bij bestaande / lopende dossiers wordt toegepast.

De heer Van Eijk vat samen dat de manifestgroep vindt dat als het onderwerp de leefomgeving raakt, een betrouwbaar en transparant participatietraject doorlopen dient te worden. Als het van belang is voor de leefomgeving dient aan de voorkant van het traject met verschillende methodieken opgehaald te worden wat de betrokkenen belangrijk vinden. De input van de directe omgeving wordt vastgelegd en vervolgens wordt beargumenteerd door het college welke opmerkingen meegenomen worden en welke opmerkingen niet en dit wordt terug gerapporteerd. Gedurende dit proces moeten terugkoppel momenten georganiseerd worden.

TWEEDE REACTIE MANIFESTGROEP

De heer Grondhout merkt op dat dit goed uitvoerbaar is als het gemeentegrond betreft, maar lastiger wordt als het gaat om particuliere grond. Er zijn speculanten die grondposities innemen. Een toekomstige ontwikkeling kan hierdoor al een bepaalde weg ingaan. De heer Van Eijk legt uit dat de gemeente daar ook mogelijkheid heeft en dat een bestemmingsplanwijziging een bevoegdheid van de gemeenteraad is. Voorts meldt de heer Grondhout dat er zorgen zijn over de ambtelijke organisatie. De heer Van Eijk benadrukt hierop dat de ambtelijke organisatie niet aangesproken kan worden en alleen faciliterend is naar behoefte in het proces. De heer Wullems is van mening dat er meer fases aangeduid moeten worden waarin terugkoppeling plaatsvindt. Dit moet vastgelegd worden, evenals aan wie deze terugkoppeling plaats dient te vinden.

*De heer Van Eijk stelt vast dat terugkoppeling plaats moet vinden aan alle partijen met wie gesproken is en als er lopende het proces tot andere inzichten gekomen wordt, er teruggegaan moet worden naar de betrokkenen voor overleg.

De heer Grondhout benadrukt dat het van belang is dat degene die de participatie trekt een leidende rol krijgt, een zwaargewicht. De heer Van Eijk merkt in algemene zin op dat participatie verankerd moet worden in beleid en in de vezels van de gehele organisatie terecht dient te komen. Dit begint bij de gemeenteraad. De heer Veenstra vraagt zich af hoe dit in de vezels van de raadsleden terecht kan komen. Er zijn raadsleden die vinden dat zij niet veel aan participatie hoeven doen omdat zij een mandaat voor vier jaar hebben gekregen. Ook zijn er raadsleden die vinden de participatie nu al heel goed te doen. De heer Van Eijk merkt in algemene zin op dat een grote meerderheid van de raad een en ander heel graag wil.

De heer Meijer benadrukt dat het manifest is opgesteld om reden dat het vertrouwen diep onder nul is. Er zijn te veel signalen op alle projecten dat er dingen onder tafel gebeuren die het daglicht niet kunnen verdragen. Hij maakt zich hier ernstig zorgen om. Zijns inziens valt of staat alles met de aanpak van de fouten uit het verleden en dat raakt ook de integriteitsissues. Mevrouw Naumann vult aan dat het vertrouwen niet van de een op de andere dag is geschaad en een lange geschiedenis heeft. Ze merkt op dat het open gesprek over de integriteitskwesaties al geruime tijd uit de weg wordt gegaan. En dat vindt zij schadelijk voor het traject waarin wij zitten en de ambitie die de gemeente Bergen heeft. Zij vreest dat het een lang traject wordt om de inwoners weer zo ver te krijgen dat zij mee willen doen. De heer van Eijk legt uit dat zijn opdracht voortvloeit uit de aanbevelingen uit het rapport van Bernt Schneiders naar de bestuurscultuur en zich beperkt tot voorstellen voor herstel van vertrouwen en participatie van de samenleving in besluitvorming processen. Integriteit is belegd bij de taken van de burgermeester.

De heer Grondhout merkt op het signaal te willen krijgen van de raadsleden dat zij verandering willen. Dit signaal heeft de manifestgroep niet gehad. Daarom is het voor de manifestgroep moeilijk om erop te vertrouwen dat het goedkomt met de participatie. Hierop benadrukt de heer Van Eijk nogmaals dat de gemeenteraad, evenals het college, alsmede de ambtelijke organisatie die participatie, transparantie en samenwerking met de samenleving graag georganiseerd wil zien.

AFSLUITING

De heer Van Eijk meldt voor eind maart advies uit te zullen brengen aan het college ten aanzien van de wijze waarop de raad geadviseerd kan worden het participatiebeleid vorm te geven. De manifestgroep krijgt dit advies toegestuurd, alsmede het verslag van deze bijeenkomst. Hij dankt de manifestgroep voor inbreng en aanwezigheid en sluit de bijeenkomst om 21.35 uur.